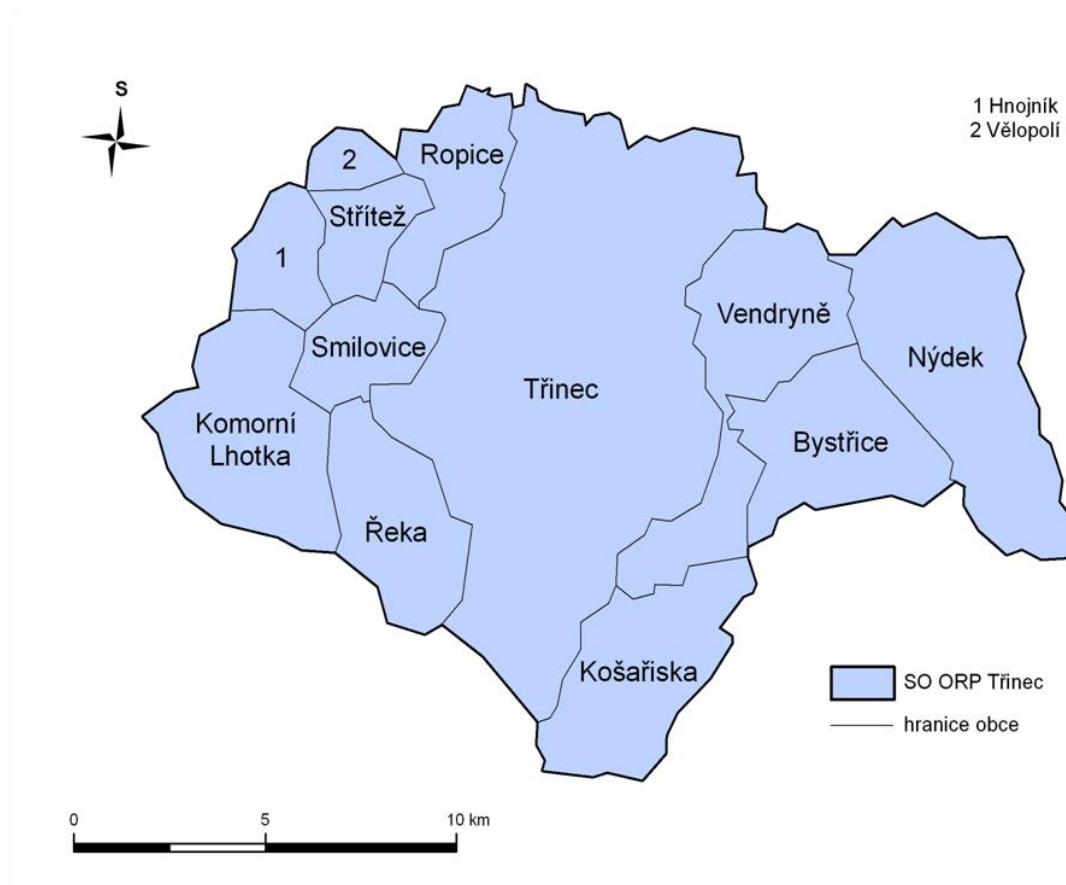

Zpráva z území o průběhu efektivní meziobecní spolupráce v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec

Téma: Zaměstnanost a podnikání

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

OBSAH:

1	ZAMĚSTNANOST A PODNIKÁNÍ	3
1.1	DEFINOVÁNÍ ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	3
2	PRŮBĚH JEDNÁNÍ.....	5
3	ZPŮSOB NASTAVENÍ ROZHODOVACÍCH A ŘÍDÍCÍCH STRUKTUR.....	7
4	NASTAVENÍ JEDNACÍCH A ROZHODOVACÍCH PRAVIDEL	9
5	FINANCOVÁNÍ.....	9
5.1	MZDOVÉ NÁKLADY	10
5.2	PROVOZNÍ NÁKLADY	10
5.3	OSTATNÍ NÁKLADY	10
6	VYHODNOCENÍ EFEKTIVITY	10
7	ZÁVĚR	11
8	PŘÍLOHY	13

1 Zaměstnanost a podnikání

Zájem o problematiku zaměstnanosti a podnikání vyplynul již na prvním neformálním setkání představitelů obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec, které se uskutečnilo v prosinci 2013. Posléze byla tato oblast zvolena jako volitelné téma v rámci Strategického dokumentu.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly navrženy problémové okruhy. Stěžejním bodem návrhové části bylo definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k jejich realizaci. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření k dosažení žádoucího výsledku.

Z analýzy vyplynulo, že hodnota podílu nezaměstnaných osob se ve správním obvodu ORP Třinec dlouhodobě pohybuje kolem celostátního průměru. V rámci Moravskoslezského kraje patří Třinecko mezi regiony s nejnižší nezaměstnaností.

Zástupci obcí se však shodli na tom, že přestože je situace v regionu oproti jiným územím příznivá, nesmíme „usnout na vavřínech“. Pokud je i minimální nezaměstnanost, je potřeba zjistit příčiny jejího vzniku i její vlivy na život obyvatelstva a stále vyvíjet snahu o snižování počtu nezaměstnaných osob.

1.1 Definování řešené problematiky

Debaty k problematice „Zaměstnanost a podnikání“, probíhající od června s motivujícími starosty, respektive od července do září 2015 s představiteli obcí celého regionu, byly zaměřeny na nastavení mechanismů, jak lépe k danému tématu v území správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec systémově přistupovat.

Smyslem dílčích jednání bylo identifikovat a nastavit koordinační mechanismy umožňující naplnění cílů pro zlepšení situace v oblasti zaměstnanosti a podnikání. Jednalo se tedy o diskuze zaměřené na organizační nastavení institucionálních opatření, nastavení procesních pravidel umožňujících řízení a koordinaci naplňování cílů a podobně.

Přestože obce mají v rámci své samosprávy omezené pravomoci v oblasti podpory zaměstnanosti a podnikání, není ovšem možné tuto problematiku řešit od stolu, pouze na základě statisticky zjištěného ukazatele podílu nezaměstnaných osob. Je potřeba nahlédnout „pod pokličku“ problémů komplexně, například prostřednictvím analýzy strukturální skladby nezaměstnaných a následně definovat a aplikovat relevantní nástroje vedoucí ke zlepšení stavu

Některé obce nedisponují vhodnými podmínkami pro rozvoj ekonomiky, například z důvodu špatné dopravní dostupnosti, absence volných výrobních ploch či jejich nedostatečnému zasíťování, zákonného omezení limity využití území, jedná se o výskyt chráněného, záplavového či poddolovaného území a podobně.

Proto je vhodné navázání spolupráce mezi obcemi, například formou propagace regionu vedoucí k zvýšení atraktivity ploch z pohledu investorů s vidinou vzniku nových pracovních míst, kde by našli pracovní uplatnění také občané z venkovských obcí. V menších obcích se jeví jako vhodné také podpora rozvoje drobného a středního podnikání, a tím obecně zvýšit konkurenceschopnost regionu, zejména ve vztahu k levné pracovní síle ze zahraničí, především z Polska a Slovenska.

Pro území je typické dominantní postavení Třineckých železáren, a. s., neboť zaměstnávají významnou část obyvatel. Tento majoritní zaměstnavatel se však dlouhodobě potýká s nedostatkem pracovníků s technickým vzděláním, především ve věku do 35 let, a je tak nucen zaměstnávat osoby z jiných regionů či dokonce států. Obdobnou potřebu řeší i další subjekty působící v území, ačkoliv paradoxně absolventi tvoří významnou skupinu evidovanou na úřadu práce. Meziobecní spolupráce přispěje k pravidelnému monitorování trhu práce, ke zlepšení komunikace mezi subjekty v regionu a zlepšení provázanosti trhu práce se vzdělávacími institucemi.

2 Průběh jednání

K problematice nastavení efektivní meziobecní spolupráce pro uskutečnění vybraných cílů z oblasti zaměstnanosti a podnikání, proběhla v území správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec v průběhu měsíců červen až září 2015 celkem čtyři dílčí neformální jednání, z toho jedno shromáždění závěrečné.

O termínech plánovaných setkání byli jednotliví představitelé obcí, regionální koordinátor za Moravskoslezský kraj a pověření pracovníci odborného týmu Svazu měst a obcí ČR, informováni rozesláním pozvánky elektronickou formou v dostatečném předstihu, tedy minimálně jeden týden před daným termínem.

Z každého shromáždění byl posléze vyhotoven Zápis z jednání obsahující vždy datum, čas a místo jednání, jméno facilitátora, stručné shrnutí průběhu jednání i diskuze a v neposlední řadě závěry z jednání. Přílohy tvoří originál prezenční listiny, případně fotodokumentace.

První jednání se uskutečnilo dne 22. 6. 2015 za přítomnosti dvou členů realizačního týmu a dvou motivujících starostů. Nejprve proběhlo seznámení s možností volby tématu pro efektivní meziobecní spolupráci mezi „Administrativní podporou malých obcí“, „Zaměstnaností a podnikáním“ a zvolenou problematikou z volitelných témat souhrnného dokumentu (pro území správního obvodu obce s rozšířenou obcí Třinec nerelevantní, neboť volitelné téma bylo zaměstnanost).

V rámci diskuze byly stručně shrnuty základní výsledky dotazníkového šetření „Administrativní podpora malých obcí“ - nízká návratnost, ani představitelé menších obcí neprojevili zájem vyplnit příslušný dotazník. Z výsledků šetření vyplynula převaha zajištění agendy prostřednictvím vlastního zaměstnance či na komerční bázi, o zřízení servisního centra zanedbatelný zájem. Na základě výsledků šetření a potřeb zjištěných v území během realizace projektu bylo zvoleno téma „Zaměstnanost a podnikání“.

Motivující starostové se shodli na spolupráci v oblasti řešení prvotních příčin nezaměstnanosti, respektive by docházelo k pravidelnému podrobnému mapování trhu práce (zjišťování potřeb, důvodů neuplatnitelnosti uchazečů o zaměstnání, rizikové skupiny). V neposlední řadě přítomni vyjádřili podnět, že by bylo vhodné

na příštím setkání projednat rovněž i možnost zlepšení komunikace mezi podnikatelskými subjekty a vzdělávacími zařízeními.

Druhé neformální jednání k řešení otázky efektivní meziobecní spolupráce se konalo dne 2. 7. 2015. Setkání se zúčastnili dva členové realizačního týmu, pět představitelů obcí, z toho dva motivující starostové, a pracovnice Referátu projektů jedné z přítomných obcí.

Nejprve přítomni byli seznámeni s platformou Efektivní meziobecní spolupráce a s obsahem aktivit v rámci Klíčové aktivity 12. Posléze proběhla diskuze k možnostem spolupráce v oblasti zaměstnanosti a podnikání. Mezi vyslovené podněty patřily následující aktivity: aktivní propagace regionu, podpora uplatnitelnosti na trhu práce rizikových skupin obyvatel, provázanost s cílem z oblasti školství strategického dokumentu, konkrétně s cílem zřízení pozice poradce pro volbu povolání.

Na třetím setkání, uskutečněném dne 12. 8. 2015, byli přítomni dva členové realizačního týmu, pět představitelů obcí, z toho dva motivující starostové, a pracovnice Referátu projektů jedné z přítomných obcí.

Na začátku setkání byli přítomní představitelé obcí SO ORP Třinec seznámeni s Metodickým doporučením ke Klíčové aktivitě 12 Efektivní meziobecní spolupráce – Zaměstnanost a podnikání. Následně byla vedena debata nad otázkami uvedenými v tomto metodickém pokynu, jež byly zaměřeny na problematiku nastavení rozhodovacích a řídicích struktur, nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel, ekonomický rozměr zvoleného způsobu řízení a vyhodnocení efektivity zvoleného nastavení.

Došlo ke shodě představitelů obcí volby neformálního shromáždění zástupců jako nevhodnějšího mechanismu pro efektivní spolupráci v oblasti podnikání a zaměstnanosti. Pro realizaci jednotlivých rozvojových aktivit budou sepsány dle zájmu dohody o spolupráci. Shoda rozhodovacího pravidla jedna obec jeden hlas a průběžné evaluace mechanismu neformální spolupráce.

Závěrečné neformální setkání představitelů obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec proběhlo dne 9. 9. 2015 od 8:00 v zasedací místnosti Obecního úřadu v Bystřici. Přítomni byli členové realizačního týmu, 6 představitelů obcí, tedy 50% účast, a regionální koordinátor za Moravskoslezský kraj.

Nejprve byli přítomni představitelé obcí seznámení s milníky souvisejícími s platformou Efektivní meziobecní spolupráce. Posléze bylo přistoupeno k stručnému shrnutí dosavadních závěrů dosažených v území a seznámení s obsahem Zprávy z území.

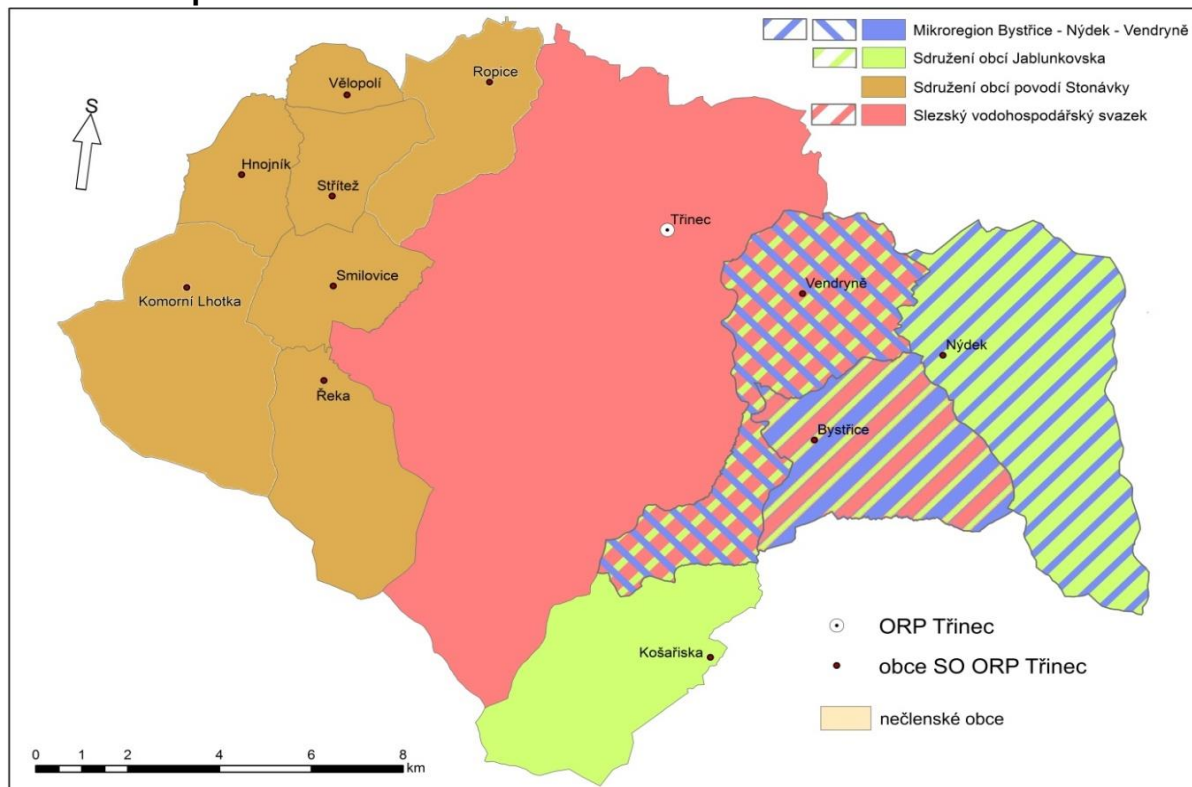
V rámci diskuze byl vysloven podnět, co se týče podpory uplatnitelnosti na trhu práce rizikových skupin obyvatel, konkrétně nezaměstnanosti absolventů, je vhodné zakomponovat otázku zlepšení provázanosti regionálního trhu práce se školstvím do Místních akčních plánů vzdělávání. Jedná se zejména o cíl zřízení pozice poradce pro volbu povolání a zlepšení manuální zručnosti žáků.

Během debaty dále došlo k doplnění některých bodů Zprávy z území, zejména upřesnění ekonomického rozměru zvoleného způsobu řízení a vyhodnocení efektivity.

3 Způsob nastavení rozhodovacích a řídicích struktur

V území správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec fungují tři polyfunkční dobrovolné svazky obcí a jeden monofunkční. V těchto svazcích je v různých obměnách sdruženo všech 12 obcí spadajících do správního obvodu (viz obr. 1).

Obr. 1: DSO působící v území SO ORP Třinec

Zdroj: Analýza činnosti dobrovolných svazků obcí v území správního obvodu ORP Třinec, SMO ČR

Co se týče účelného způsobu nastavení rozhodovacích a řídicích struktur, prostřednictvím kterých by bylo možné efektivně naplnit sledované cíle obsažené ve vyhotoveném strategickém dokumentu, představitelé obcí konstatovali, že všechny dobrovolné svazky v regionu byly zřízeny za účelem dosažení určitých společných cílů a v současnosti jsou stále aktivní a činné. Členové jednotlivých svazků se pravidelně schází. Z pohledu starostů není tudíž potřebné rozšíření nebo provedení změny předmětů jejich činnosti a není rovněž žádoucí transformovat některý ze stávajících dobrovolných svazků obcí či zakládat nový mikroregion.

Zástupci obcí vyjádřili jednoznačný postoj, že spolupráce mezi obcemi v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec bude probíhat jako doposud, tedy prostřednictvím uplatňování méně formální podoby koordinace zájmů, tzn. využitím mechanismu neformálních shromáždění zástupců obcí. Tento způsob komunikace se jeví v území jako osvědčený a funkční.

Hlavní výhoda organizace neformálních setkávání je spatřována v časové a ekonomické efektivitě, neboť odpadají například vícenásledky za účetnictví, výdaje

spojené s vedením a řízením samostatné právnické osoby, náklady na propagaci, zřízení a aktualizaci internetových stránek a podobně. Další výhodou je minimální administrativní zátěž.

V rámci realizace jednotlivých rozvojových aktivit se na základě zájmu obcí posléze sepíše příslušné dohody o spolupráci.

4 Nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel

V otázce nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel se představitelé obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec shodli na tom, že nebudou ustanoveny žádné orgány, neboť vytvořená platforma mechanismu neformálních shromáždění se bude skládat ze zástupců zapojených obcí, případně budou na jednotlivá setkání přizváni pracovníci odborů, odborníků či zainteresovaných osob v jednotlivých tématech.

Co se týče způsobu uplatňování společného stanoviska, zástupci obcí se shodli na variantě zavedení pravidla „jedna obec jeden hlas“, neboť město Třinec s výrazně převyšujícím počtem obyvatel by v případě zavedení pravidla zohledňující počet obyvatel byl výrazně zvýhodněn.

Frekvence jednání vytvořené platformy mechanismu neformálního shromáždění zástupců obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec nebude stanovena předem. Dílčí jednání k řešení směřování aktivit v oblasti zaměstnanosti a podnikání budou svolávána dle aktuální potřeby.

5 Financování

Co se týče ekonomického rozměru zvoleného způsobu řízení, představitelé obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec konstatovali, že v souvislosti s uplatňováním principu platformy neformálního setkávání a dohod o spolupráci, není pro území v současnosti řešení této otázky relevantní.

5.1 Mzdové náklady

Náklady na personální zabezpečení v území správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec jsou nulové, neboť nastavený mechanismus neformálních setkávání se bude sestávat z představitelů obcí správního obvodu, případně zainteresovaných osob bez zřízení různých orgánů či speciálního realizačního týmu. Vzhledem k proměnlivému počtu zapojených osob, dle zájmu o jednotlivé rozvojové aktivity, nebudou sepsány pracovní smlouvy, a tudíž nebude možné nárokovat mzdu či jiné odměny.

V případě nutnosti bude možné částečné krátkodobé navýšení stávajících úvazků zaměstnanců úřadů, kterému bude předcházet projednání a hlasování za přítomnosti všech představitelů obcí uvedených v příslušné dohodě o spolupráci.

5.2 Provozní náklady

Náklady na spotřebu energie budou minimální, neboť neformální setkávání se budou střídavě uskutečňovat v rámci běžného provozu jednotlivých budov úřadů obcí v území správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec. Tento způsob organizace jednání se jeví jako ekonomicky nejefektivnější, neboť nevznikají další finanční náklady na pronájem a provoz kanceláře a podobně. Vzniklé drobné náklady budou hrazeny ze strany pořadatelské obce.

5.3 Ostatní náklady

Během diskuzí k ekonomickému rozměru zvoleného způsobu řízení nevyplývala nutnost řešit téma ostatních nákladů. Velké investice v podobě nákupu či pronájmu hmotného nebo nehmotného majetku, například prostor pro zřízení kanceláře včetně vybavení, služebního automobilu a podobně, se nepředpokládají.

Náklady na cestovné na setkání si jednotliví představitelé obcí budou hradit samostatně. Případné občerstvení zajišťuje daná pořadatelská obec, kde se shromáždění koná. Vzhledem ke kolovému způsobu organizace shromáždění nejsou předpokládány zvýšené náklady na tuto položku.

Jelikož spolupráce bude probíhat na neformální bázi, tedy nebude využit mechanismus dobrovolného svazku obcí pro zajištění aktivit, nebudou náklady

hrazeny z členských příspěvků. Otázka výše příjmů z uskutečňovaných aktivit, respektive poskytovaných služeb, rovněž pro sledované území není relevantní.

6 Vyhodnocení efektivity

Co se týče nastavení průběhu hodnocení efektivity zvoleného způsobu koordinačního mechanismu, jako nejvhodnější varianta evaluace efektivity principu Neformálního shromáždění zástupců obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec se jeví průběžné hodnocení na dílčích setkáních.

K evaluaci však bude přistoupeno minimálně jednou ročně, a to na konci kalendářního roku. Hodnocení bude probíhat formou diskuze za přítomnosti všech představitelů obcí, kteří projeví zájem o spolupráci v určité rozvojové aktivitě.

Z diskuzí bude proveden zápis, zda nastavený mechanismus vede k efektivní realizaci plánovaných aktivit a k naplnění rozvojových cílů. Na základě poznatků z debaty bude možné provádět případné změny.

Vzhledem k tomu, že spolupráce v oblasti zaměstnanosti a podnikání bude probíhat na neformální bázi, nepředpokládá se řešení otázky změny rozdělení rolí a podobně.

7 Závěr

V rámci efektivní meziobecní spolupráce v území správního obvodu obce s rozšířenou působností Třinec bylo zvoleno téma Zaměstnanost a podnikání. Celkem byla uskutečněna 4 jednání, z toho jedno závěrečné.

Vyjma prvního setkání, konaného pouze za účasti realizačního týmu a motivujících starostů, byla průměrná účast 40 %. Velkým přínosem s ohledem na budoucí meziobecní spolupráci je aktivní zapojení všech přítomných představitelů obcí do diskuzí a současně účast zástupce jádrového města regionu, tedy města Třince, na každém jednání.

Jako nejvhodnější způsob nastavení efektivní meziobecní spolupráce byl zvolen mechanismus neformálních setkávání zástupců obcí. Pro jednotlivé rozvojové aktivity budou mezi zainteresovanými obcemi sepsány dohody o spolupráci.

V současnosti se jako nejpřínosnější oblast spolupráce v tématu zaměstnanost a podnikání jeví řešení prvotních příčin nezaměstnanosti, konkrétně zlepšení provázanosti regionálního trhu práce se vzděláváním, například prostřednictvím zřízení pozice poradce pro volbu povolání a vybavení školních dílen pro zlepšení manuální zručnosti.

Mezi další vhodné oblasti spolupráce bylo zahrnuto pravidelné podrobné mapování trhu práce zahrnující zjišťování potřeb, důvodů neuplatnitelnosti uchazečů o zaměstnání, rizikové skupiny apod., či aktivní propagace regionu vedoucí k přilákání investorů.

8 Přílohy

Příloha 1: Zápis z jednání k tématu EMOS – Zaměstnanost a podnikání ze dne 22. 6. 2015

Příloha 2: Prezenční listina z jednání k tématu EMOS – Zaměstnanost a podnikání ze dne 22. 6. 2015

Příloha 3: Zápis z jednání k tématu EMOS – Zaměstnanost a podnikání ze dne 2. 7. 2015

Příloha 4: Prezenční listina z jednání k tématu EMOS – Zaměstnanost a podnikání ze dne 2. 7. 2015

Příloha 5: Zápis z jednání k tématu EMOS – Zaměstnanost a podnikání ze dne 12. 8. 2015

Příloha 6: Prezenční listina z jednání k tématu EMOS – Zaměstnanost a podnikání ze dne 12. 8. 2015

Příloha 7: Fotodokumentace z jednání k tématu EMOS – Zaměstnanost a podnikání ze dne 12. 8. 2015

Příloha 8: Zápis z jednání ze Závěrečného neformálního shromáždění zástupců obcí SO ORP Třinec ze dne 9. 9. 2015

Příloha 9: Prezenční listina ze Závěrečného neformálního shromáždění zástupců obcí SO ORP Třinec ze dne 9. 9. 2015

Příloha 10: Fotodokumentace ze Závěrečného neformálního shromáždění zástupců obcí SO ORP Třinec ze dne 9. 9. 2015